

[Indenrigsministeren.]

morede mig for saa vidt, at netop Venstres ærede Ordfører fremdrog Frankrig paa det Punkt. Det er ikke mere end et Par Maaneder siden, at jeg i „Sorø Amtstidende“ saa en Artikel skrevet af en Præst, der sluttede sig til Venstre, hvor denne Præst som Eksempel paa Forholdstalsvalgmaadens forførende Virkninger under de nuværende Forhold anførte netop Frankrig. Se til Frankrig, sagde den paagældende Præst, og se, hvilken forførende Opløsningstilstand Forholdstalsvalgmaaden fører med sig. Præsten vidste ikke, at der i dette Øjeblik ikke var den rene Forholdstalsmæssighed i det franske Valgsystem; men der var en Ting, han vidste Besked om, men som det ærede Medlem i Dag saa bort fra, nemlig Ustabiliteten i de politiske Forhold i Frankrig, idet jo netop Frankrig med et Valgsystem, der ikke bygger paa Forholdstal, har denne politiske Ustabilitet.

Jeg synes, at det ærede Medlem Hr. Krag, som talte om Frankrig i denne Forbindelse, skulde sammenligne de politiske Tilstande i Danmark, hvor der er skabt en Regering, der har været stabil i ti Aar, med de Tilstande, der findes i et Land som Frankrig, der ikke har Forholdstalsvalg, og hvor der i disse ti Aar ikke har været en Regering, der har siddet i ti Maaneder. Jeg synes, det er ganske fantastiske Slutninger, det ærede Medlem drager i Forbindelse med Frankrig. Faktum viser nemlig det stik modsatte af, hvad det ærede Medlem søger at vise, nemlig at en Stat, som ikke har Forholdstalsvalg, kan mangle Stabilitet, medens omvendt andre, navnlig de smaa Lande i Europa, har en vidt gennemført Forholdstalsmæssighed og samtidig har politisk Stabilitet. Det, som jeg har taget som Udgangspunkt for, hvad jeg siger her, viser, at det afgørende for politisk Stabilitet i en Stat er aldeles ikke, om man har Forholdstalsvalg eller Valg i Enmandskredse, men om den politiske og parlamentariske Modenhed, der findes i den paagældende Stat, afgiver Grundlaget for Tilstedeværelse af politisk Stabilitet.

Det ærede Medlem saa med Beundring hen til England, hvor man bygger paa det helt gamle Enmandskredssystem, og hvor man har en vis politisk Stabilitet. Dette giver Anledning til, at man maa stille det Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Korsgaard var inde paa, til Venstre: Hvad er det Venstre vil? Vil Venstre en Valgmaade, der giver Mulighed, eller jeg kan næsten sige, Sikkerhed for, at en Regerings Danelse finder Sted paa et Flertal i Parlamentet men paa et Mindretal i Befolkningen?

Er det en saadan Valglov, Venstre vil? Hvis det er det — og det er jo en ærlig Sag — og det er jo Konsekvensen af det ærede Medlems Udtalelser om England og i det hele taget om det Spørgsmaal, og vi saa vender Blikket hjem til Danmark, saa maa alle, der kender til Valglovsforhold og politiske Forhold her i Landet, være klar over, at hvis man faar en Valglov af en Beskaffenhed, der giver Mulighed for Danelse af en Regering med Flertal i Parlamentet, men med Mindretal i Befolkningen, vil der kun være eet Parti her i Danmark i Øjeblikket, der vil komme til at danne en saadan Regering. Der er kun eet Parti, nemlig Socialdemokratiet, der efter en saadan Valglov vil kunne faa den Stilling, at det har Flertal i Rigsdagen, men Mindretal i Befolkningen.

Jeg har egentlig ikke forstaaet Venstre saadan, at det lige akkurat var det Ønske, man gik rundt og nærede med særlig Varme. I hvert Tilfælde har jeg set, at det Blad, der er nævnt for, „Sorø Amtstidende“, igen paa dette Omraade har været fremme med en Artikel, der netop gik ud paa, at den Valglov, der nu blev forelagt her, og som det ærede Medlem Hr. Krag altsaa mener giver alt for stor Forholdsmæssighed, giver Mulighed for, at et Parti, Socialdemokratiet, faar Flertal i Rigsdagen, før Partiet faar Flertal i Befolkningen, altsaa en stik modsat Anskuelse af det ærede Medlems.

Nu skal jeg føje til, at paa det Punkt er det paagældende Blads Oplysninger fuldkommen forkerte. . . . (Korsgaard: Det kan man ikke videt!) — maa jeg sige til det ærede Medlem Hr. Korsgaard, at „Sorø Amtstidende“s Artikel angaar det Forslag, der er til Behandling her i dette Øjeblik, og de Beregninger, der er foretaget — fuldkommen forkerte. Jeg kan vel i det hele taget sige, uden at blive modsagt af saa forførdelig mange her i Landet, at „Sorø Amtstidende“s Kvalitet vel med Hensyn til den Slags Oplysninger ikke er gaet frem siden gamle Hans Jensens Dage, hvor han var afgørende. Altsaa efter at denne Betænkning er afgivet, fortæller „Sorø Amtstidende“ ganske frejdigt, med Tal, at det Forslag, der nu bliver vedtaget — jeg tror oven i Købet det udnævnes til Korsgaards og Dahlgaards Forslag — vil give disse Muligheder. Sandheden er, at „Sorø Amtstidende“ overhovedet ikke kan have sat sig ind i den Betænkning, der foreligger. Med dette Valglovsforslag, som nu vil blive vedtaget her i det høje Ting, hvor der i § 66 er sikret Anvendelse af Sainte-Laguës Metode, vil Beregningerne, udført for en Rigsdag paa 205, som „Sorø Amtstidende“ taler